פרשת יתרו - TEN COMMANDMENTS (THE DECALOGUE)

THE TORAH ENTERS THE WORLD THROUGH TEN CATEGORIES.

Although Moshe Rabbeinu was given the whole Torah during the 40 days and nights that he was on top of the mountain, the Torah was given to the Jewish people over a 40 year period¹. Only the Ten Commandments were given to the Jewish people at Sinai. This was because they contained the essence of the Torah. It was through these Ten that not only did we begin to receive the Torah, but through which we made a covenant of the Torah with G-d².

The Ten Sayings of Creation began the process whereby the Torah entered the physical world³ giving the world not only its purpose, but a means of achieving it.

Without this, man, as a physical being, would have no way of cleaving to G-d in this world⁴. The spiritual and the physical realms would have remained totally separate. After the Torah was given, a mechanism was provided where the body could soar together with the soul, and the two were united once again⁵. So did David HaMelech put it, ששבת נפש - חברת ד' תמימה - חברת - חברת

The Torah was given with physical letters. The כתב (the writing) is the לבוש גשמי (the physical garments) of the Torah in Heaven. The letters are to the word of G-d what the body is to the soul. Those same letters translate, at a lower level, into the actual physical world⁷. Because the source of the Written Torah is the word of G-d, the כתב in and of itself⁸.

The Ten Sayings of Creation were but the outer physical body for the Ten Commandments, which was the inner spiritual content, its spiritual life-blood⁹. Without this inner content the world would have remained a formless mass, as it was at the

רמב"ן 1

יולכן נקראים הלוחות לוחות הברית (דברים ט: ט, יא, טו) והארון נקרא ארון הברית (שמות כה: כב, כו: לג ועוד כמה מקומות. ועיני ררמר"ג ימ ה

[&]quot;שפת אמת שמות - פרשת יתרו - שנת [תרל"ב]:: והיינו שהתורה היא העצה להתלבש חיות הש"י תוך מעשים גשמיים ג"כ.

[&]quot;ז. אף בעוה ית' אף בעוה"ז. שיוכל האדם שם: שיוכל אחר שם: 4

⁵שפת אמת שם: ואיתא כי התורה החזירה נשמתן של ישראל שפרחו בשעת עשרת הדברות. וז"ש תורת ה' כו' משיבת נפש כו' ע"ש במדרש.

⁶שפת אמת שם: וזהו משיבת נפש לשוב הנפש להיות מקושר בשורש חיות שלו. כי נפש מדרגה תחתונה כמ"ש בזוה"ק שיש נר"נ כו'. והוא ממש בחי' השבת דכ' בי' וינפש. שיש עלי' לכל נפשות ישראל אליו ית'. והיינו שיש נ"ר להש"י מעבודת בנ"י. וממילא נמשך חיות מחדש לבחי' נפש כנ"ל.

לתהלים לג:ו: בדבר ה' שמים נעשו

⁸שמות לב:טז: והמכתב מכתב אלוקים הוא

The חוול are one of the things that were created בין השמשות, essentially after the 6 days of creation – therefore they are not a special creation, but rather represent the סיום הבריאה. All the בריאה, in a sense, is reconstituted in the written לוחות (139-145).

beginning of creation when the world was Tohu¹. Sefas Emes points out that this is similar to how a child is created: in the beginning he is totally egocentric and self-absorbed, all yetzer hara. He develops a spiritual and moral sense later on in life².

As individual Mitzvos, "the 'Ten Commandments' have in no way any greater holiness or greater importance than any other commandment in the Torah; they are neither the whole Law nor are they holier laws than all the rest. G-d clearly and expressly proclaimed them as being merely a preparatory introduction to the whole following, real giving of the Law ..." To avoid this mistake, the Ten Commandments were not included in the morning prayers⁴.

The literal translation of *Aseres HaDibros* is the Ten Sayings (and not the Ten Commandments), in which at least 14 commandments are contained⁵.

In fact, many opinions say that the first of the Ten Sayings – I am the Lord Your G-d - is not a commandment at all⁶. The language is in the form of a statement rather than a command. For G-d cannot make His existence dependent on our acceptance⁷. The Ramban explains that belief in G-d is a fundamental underpinning of the whole Torah on which everything written therein is a predicated. Until we declare that we believe in G-d there is no Divine Imperative to obey any of the Torah⁸.

On the other hand, the second of these Sayings may contain as many as 4 individual commandments⁹.

¹שפת אמת ספר שמות - פרשת יתרו - שנת [תרל"ב]: קבלת התורה ועשרת הדברות הי' קיום כל העולם ... כי עשה"ד נגד עשרה מאמרות כו'. ... וכמו מקודם תהו ובהו כו' כן הי' עש"מ קרובים אל הטבע. עד שהי' עשרת הדברות להתחדש ולתקן חיות של העולם כנ"ל להיות נגלה ומבורר כי רק ממנו ית' בכח התורה כמ"ש בראשית בשביל התורה כו'.

[.] שהוא תיקונו שם: וכמו האדם שנכנס בו מקודם יצה"ר ואח"כ בא יצ"ט שהוא תיקונו. 2

³Rav SR Hirsch, Shemos, pg. 280 (כ: יד)

^{^4}מסכת ברכות דף יב עמ' א: וקורין עשרת הדברות (בבית המקדש) ... אמר רב יהודה אמר שמואל אף בגבולין בקשו לקרות כן (רש"י שם: לקבוע עשרת הדברות בקריאת שמע) אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין (רש"י שם: שלא יאמרו לעמי הארץ (רש"י שם: חדעו שאין קורין אלא מה שאמר הקדוש ברוך הוא ושמעו מפיו בסיני - המינין - עכו"ם) תניא נמי הכי רבי אין שאר תורה אמת, ותדעו שאין קורין אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין רבה בר בר חנה סבר למקבעינהו בסורא אמר ליה רב חסדא כבר בטלום מפני תרעומת המינין: חסדא כבר בטלום מפני תרעומת המינין: תמיד ה א

⁵רמב"ן, דרוש תורה תמימה: וחכמי גויים נבהלים בזה, ומפרשים בהבליהם שאינה מצוה, והם מקשים על עצמם, אם כן היאך הם עשר, ונחלקים בזה לכתות, יש מחלקים פסוק זה לא יהיה לך, לשתי מצוות, והסכמת חכמי הבל שלהם לחלק לא תחמוד לשתים,אני עשיתי לכם טובה ואתם חייבים לשמוע בקולי, כי הכתוב לא הזכיר אלא עשרת הדברים, ולא עשרת המצות"

 $^{^{6}}$ בה"ג, רמב"ן הגהות על ספר המצוות להרמב"ם מ"ע א, אמנם בפירושו על החומש (שמות כ ב) כתב הרמב"ן שאנכי מצוות עשה.

מהר"ל, תפארת ישראל פ' לז: אמר אנכי ה' אלהיך כי הוא אלהיהם מצד עצמו לא מצד הפועל 7

⁸רמב"ן, שם

⁹משך חכמה כ ג: לא יהיה לך - הרמב"ם ז"ל בספר המצות בל"ת (ב.ג.ה.ו.) דלא יהיה לך מנה ד' אזהרות, לא תעשה לך פסל, לא תשתחווה להם, לא תעבדם, ובאמת כי דבריו מוכרעים בכמה מקומות בסוגיית הש"ס, אולם רמב"ן השיב א"כ שמעו מפי הגבורה חמשה מצות ומפי משה תר"ח וכבר בארו החכמים (מכות כג סע"ב) ששמעו מפי משה תורה היינו תרי"א ושתים מפי הגבורה והרב כותב זה כמה פעמים ואינו נזכר, ופירוש דבריו, דאלו מה דנאמר את עשרת הדברים כו' (דברים י, ד) היינו דכל מצות האמורים בע"ז אחת המה, אבל הכא קרא דריש תורה צוה לנו משה היינו כמנין תורה תרי"א א"כ מוכח דלא יהיה לך אינו רק מצוה אחת פרטית, [ודברי הרב מעין החכמה (סדר תשר"ק אות פ) אינם צודקים כמובן].

The Ten Commandments are really ten broad categories under which all 613 Mitzvos can be subsumed¹. Therefore, they contain the essence of the whole Torah and serve as an introduction to the Torah². As Rabbi Aryeh Kaplan³ put it, "The Ten Commandments had formed the basis of morality and religion even in the times of the Patriarchs. They contain the main principles necessary for the survival of the Jewish people, both religiously and ethically."

Since the Ten Commandments were a highly contracted form of the Torah⁴, therefore, when the Jews heard G-d speak, it was as if they had heard the entire Torah⁵. Since they were already at such a high level they were able to understand from these 10 Commandments all the other 613 Commandments. Similarly the written words of the 10 Commandments were able to hold, in a contracted form, all of the Torah⁶. Throughout the 40 years in the desert thereafter, the Jews were to hear in detail the unfolding of the Torah that they had already heard at Sinai.

THE UNIVERSALITY OF THE TEN COMMANDMENTS

מעמד הר סיני can be divided into two distinct phases – the covenant and the Decalogue. By the time the Jews received the Ten Commandments, the Jews had made a covenant (ברית) with G- d^7 , and they had committed unconditionally to accept His commandments⁸. The First Commandment talks of the G-d who brought us out of Egypt, not the G-d who created the world, because it was there that we first embraced Him⁹. It is not even necessary to issue the command of belief (and hence it states as fact fact – I am the Lord your G-d), for this was an established fact¹⁰.

¹רש"י (שמות כד יב – סוף משפטים): כל שש מאות ושלש עשרה מצות בכלל עשרת הדברות הן ורבינו סעדיה פירש באזהרות שיסד דבור ודבור מצות התלויות בו ע"כ. עיין שפתי חכמים הדיוק מהפסוק, וכן הראה הרמב"ן איך כל המצוות נכללות תחת עשרת הדברות ובמדרש רבה (נשא יג טו-טז באמצע וכן בי"ח כא): תריג אותיות יש מן אנכי עד אשר לרעך כנגד תריג מצוות וז יתירות כנגד ז ימי בראשית ללמדך שכל העולם לא נברא אלא בזכות התורה

²Handbook of Jewish Thought, Rav Aryeh Kaplan 5:23

³Handbook of Jewish Thought, 5:24

⁴רב סעדיה גאון שחיבר פיוט הנקרא "אזהרות", רמב"ן שכתב חיבור להראות איך כל תרי"ג מצוות נכללות תחת הכללים של עשרת הדברות (מובא בכתבי הרמב"ן ע"י מוסד הרב הקוק)

⁵עבודת הקודש, ח"ד פ' לד: עשרת הדברות ... הם שורשים ועיקרים לכל עשרת הדברות רלב"ג, פרשת יתרו: ראוי שתדע, כי אלו עשרת הדברים מקיפים בכל מצוות התורה הכתב והקבלה, ד"ה והלוחת מעשה אלוקים: עשרת הדברות האלה הם דברות הכוללים תחתיהם פרטים ופרטי פרטים לאין מספר ... שהם כוללים כל התרי"ג מצוות הכתובים לפנינו רלב"ג, במלכי א ח ט

⁶הכתב והקבלה, ד"ה והלוחת מעשה אלוקים: שהמכתב היה מכתב אלוקים ... גם בזה יפלא, לצמצם כל התורה כולה בשיעור קטן הכמות כמו הלוחות שפסקה זוהמתן ובאו למדרגת אדם הראשון קודם החטא ... היה די להם נתינת התורה כולה בהלכותיה וגדותיה על ידי זה הדרך הנפלא.

שמות פ' יט 7

מות יטח: ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה 8

⁹ מהר"ל, תפארת ישראל, פ' לז: סוף סוף אין ציווי בדבור הראשון מפני שכבר קבלו מלכותי במצרים, רק שחזר להזכיר דבר זה בסיני שיהיה זה הברית בין השם יתברך ובין ישראל לעולם. ומעתה יתורץ הקושיא שנשאל אל הראב"ע ... למה אמר אנכי ה' אלקיך אשר בראתי שמים וארץ, ... כי הכתוב ר"ל למה הוא אלקיהם וע"ז אמר אשר הוצאתיך מארץ מצרים למה לא אמר אנכי ה' אלהיך אשר בראתי שמים וארץ, ... כי הכתוב ר"ל למה הוא אלקיהם וע"ז אמר אשר הוצאתיד מארץ מצרים

עיין הארה הקודמת 10

Although spoken to the Jewish people¹, there is a universal element about the Ten Commandments, for the receiving of the Torah² was an act which was to complete the world³. While it did not replace the universal Noachide moral code, it was proclaimed in all seventy languages⁴ and in desert territory belonging to no specific people⁵.

In the USA, displays of the Ten Commandments at the Texas Capitol building, the Alabama Supreme Court house⁶ and two Kentucky courthouses came under attack as violating the separation between church and state. Those in favor claim that the 10 Commandments reflect the basic principles of the nation. Although the Supreme Court has a 7-foot-tall frieze displayed on its walls depicting Moshe carrying the tablets of God's law (with the words in Hebrew), this has not been attacked, because the first tablet is hidden by the second – if we can hide the fact that G-d gave these values then we can accept the values! In contrast, the displays in Texas and Kentucky, like others being contested around the country, depict all Ten Commandments, in English, and the Texas monument⁷ gives unique prominence to the First Commandment. In big capital letters, in the center of the man-sized granite slab, we read, "I am the Lord thy God." Those six words, asserting that the authority of all ethical precepts depends on G-d, are the key to understanding the conflict⁸.

ומעתה יתורץ הקושיא שנשאל אל הראב"ע כמו שכתב בפרשת יתרו למה אמר אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים ולמה לא אמר אנכי ה' אלהיך אשר בראתי שמים וארץ, כי דבר זה לא שייך לומר כלל כי הכתוב ר"ל למה הוא אלקיהם וע"ז אמר אשר הוצאתיך מארץ מצרים

The next day the other eight justices on the court voted unanimously to overrule him and move the monument. While this was happening, Moore's supporters turned the courthouse steps into a campground, and a revival. In the past, Moore had hung a rosewood plaque of the Ten Commandments above his bench in Gadsden, Ala., 11 years ago. The American Civil Liberties Union sued, but Chief Justice Moore won that case.

בני ישראל: אלה תדבר אשר תדבר אלה וגוי לי ממלכת כהנים וגוי לי ממלכת לו) ואתם וואת 1

²שפת אמת יתרו - שנת [תרמ"ב]: בחודש השלישי. כי קבלת התורה היא חידוש הג' בעולם. התחדשות א' הבריאה. עולם חסד יבנה בחי' אברהם אע"ה. הב' יצ"מ בחי' יצחק להודיע דאית דין ודיין. והרמז שהתחלת גלות מצרים מלידת יצחק. הג' קבלת התורה בחי' יעקב והוא פנימיות העולם. ואלה הג' בחי' נר"ב. כמו שיש בפרט האדם נפש זכה יתיר יהבין לי' רוח כו'. כן בכללות העולם אם הי' אפשרי ליתן מיד הדיברות. לא הי' הש"י הטוב ומטיב מונע ח"ו הטובה. רק כי מקודם היו צריכין לקבל בחי' נפש העולם אם הי' אענינים הם הג' מועדות. סוכות פסח שבועות כמ"ש במ"א. וגם השבת מעיד על ג' התחדשות הנ"ל. וזה רמז הג' היום ג' סעודות. כי בו שבת. וזכרת כי עבד היית כו'. והג' התורה שעיקר נתינת יום המנוחה כדי לעסוק בתורה כמ"ש שבת יעשה כולו תורה. ובשבת ניתנה תורה. והטעם שיש בכח יותר לבוא להשגת הדעת בש"ק. לכן קבעו הש"י יום מנוחה לישראל. וכמו בקבלת התורה קיבלה העולם בחי' נשמה כנ"ל. כן בש"ק יש נשמה יתירה:

מפארת ישראל פ' יז³

 $^{^4}$ מסכת שבת פח:

שם שמות יט א והמפרשים 5

⁶In August 2004, Alabama Chief Justice Roy Moore was suspended for defying a federal court order to remove the Ten Commandments monument from his building. His argument was that American law was based on Judeo-Christian beliefs. His display, he said, was a statement about the moral underpinning of law, not an advancement of one religion over another. The federal court claimed, however, that the monument was "nothing less than an obtrusive year-round religious display."

⁷ Like an identical one outside of police headquarters in Everett, Washington which is similarly the object of legal action.

⁸Klinghoffer: The Third through Tenth Commandments deal with issues which are still regarded as of general applicability: forbidding false oaths, stealing, adultery and so on — rules to which nobody much

Since the Torah is something that encompasses all of reality, it included the spiritual reality of all of the nations ¹ – and hence the Torah was offered to all. ² This is why it was given in the desert, in a place that did not belong to anyone, or any one nation, in particular ³.

But this universality was not guaranteed. The nations, upon hearing the first two commandments, considered them as sectarian, meant only for the honor of the biblical G-d. But when they heard the universalistic interpersonal commandments, beginning with "Honor your father and mother," they changed their minds and concluded that really all Ten Commandments are meant by an omnipotent yet all-kind G-d for the universal good of the whole world⁴. Even Eisav, whose blessing is to live by sword, recognizes that killing is wrong. And even though they continue with their murderous ways, they do not lose sight of the moral reprehensibility of murder⁵. They too have learned from the Jewish G-d.

And, make no mistake, in the end of the day it was the Jews and the Jews alone who made a full commitment to what was being offered. Hence the First Commandment reads: *I am the Lord Your G-d who brought you out of the land of Egypt* – clearly only we came out of Egypt. Further, it is written הוצאתיך – *brought you* out – singular. One nation embraced the privilege and the opportunity – one nation was to undertake its lonely and often painful journey in carrying G-d's word⁶.

However, even with this perspective, there is another element of universality about the Ten Commandments. Since the world has a purpose, someone must take

objects. Even the Fourth Commandment to observe the Sabbath has its uncontroversial, secular aspect; there are no efforts to force the Postal Service to deliver mail on Sunday.

This is why the Supreme Court's Moses is not under attack. Were it not for "I am the Lord thy God," it seems doubtful the Ten Commandments would be considered problematic at all.

 1 מהר"ל, חודושי אגדתא, עבודה זרה ב: ... מצד הקב"ה ... התורה היא החכמה העליונה ושייכת לכל האומות, רק מצד המקבל שייכת לישראל דוקא, אבל מצד התורה עצמה, איו גבול אליה. והיא מונחת לפני הכל.

ובנתיב העבודה, כתב המהר"ל (בנוגע להתרגום): התורה ניתנה אל הכל ... כי התורה שייך אל הכל

יז"ז רי²

והכתי' (דברים לג:ב) ויאמר ה' מסיני בא זרח משעיר למו וכתיב (חבקוק ג:ג) אלוק מתימן יבוא וגו'... מלמד ש<u>החזירה הקב''ה</u> (התורה) על כל אומה ולשון ולא קבלוה...

²מהר"ל, דרך החיים פ"ה מש' כב: שלכך ניתנה תורה במדבר, במקום הפקר, עד שאפילו האותות שייכים אל התורה.

⁴קידושין דף לא עמ' א: בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא אנכי ולא יהיה לך אמרו אומות העולם לכבוד עצמו הוא דורש כיון שאמר כבד את אביך ואת אמך חזרו והודו למאמרות הראשונות רבא אמר מהכא ראש דברך אמת ראש דברך ולא סוף דברך אלא מסוף דברך ניכר שראש דברך אמת

⁵פני יהושע על קידושין שם: ונראה לי דודאי כן הדבר דכל מלכי האומות שהיו באותו הזמן טעו בשטות עצמן לומר שאין להסיבה ראשונה שום השגחה בתחתונים כי אם נתונים נתונים המה תחת מערכות השמים ותחת שרי מעלה שהם שבעים שרים כמבואר וחשבו בלבם שבני ישראל ג"כ יש להם שר וכוכב מיוחד והוא הנדמה להם לישראל באיזה תמונה וקרא עצמו בשם ה' אלקים למען יקבעו זאת האמונה בלבם ויעבדוהו, ולפי"ז אדרבא חששו בעונם דבר הזה לגנות המלאך והשר הזה באומרם שבהיות שמימיהם לא נגלה להם השר שלהם בפומבי מתוך האש לפי שאינו חפץ שיעבדוהו בתמידות בשם אלוקות ממש כי אם דרך עראי וא"כ זה השר של ישראל שקרא עצמו בשם אלקות לכבוד עצמו הוא דורש ומלבו הוא בודה אבל כששמעו הדברות מכבד את אביך ואילך שהם חוקים צדיקים ומשפטים ישרים כמאמר הכתוב בואתחנן ובאמת שכל מי שיש לו מוח בקדקדו ולבבו יבין ציכרין דברי אמת על כל המצות כאלה כבד שממש כל האומות מודים בכך וכן לא תרצח ולא תנאף ולא תענה ולא תחמוד ואף שכמעט פקרו בכולם כדאיתא במדרש [איכה רבה פ"ג] ובגמרא שבני עשו אמרו זו הברכה שבירכנו אבינו על חרבך תחיה וישמעאל פרא אדם לעבור על לא תנאף וכולם על הגזל וכיוצא מ"מ ידעו בעצמן שיצרם הרע השיאן לכל אלה והוא דבר מתנגד לחוש השכל לעשות אדם כדגי הים איש רעהו חיים בלעו ונמשל כבהמות נדמה לעשות כל הישר בעיניו.

⁶ומרוב חיבתן אמר להן אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך בלשון יחיד כאומר הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב

responsibility for this purpose. Had the Jews not made this commitment to G-d, the world would have been destroyed¹. Therefore, this choosing of G-d and His Torah by the Jewish people was for the sake of the whole world².

G-D AND MOSES IN THE PROCESS

G-d now spoke directly to the Jewish people³. According to the Rambam, G-d spoke only the first two of the Ten Commandments⁴ to the Jews, and even these two the the Jews did not understand. However, according to the Ramban⁵ and most other commentators⁶, G-d first spoke all Ten Commandments to the Jewish people in one shot⁷, to show that they were all one unity⁸. But the Jewish people were not able to understand a word. Nevertheless, the Jewish people gained a sense of the totality, harmony and unity of the Torah and all its Mitzvos⁹. G-d spoke to the deepest levels of of their Neshama, to remain with us and in us forever.

מהר"ל, תפארת ישראל פ' יז: ¹

כל הנבראים הם אפשרים מצד עצמם...(אבל) ישראל הם מחויבים מצד העלה בעצמה.

בראשית יב:ג 2

(לא"א) ואברכך... והיה <u>ברכה... ונברכו בך</u> כל משפחת האדמה

שם כב:יח

(ליצחק) והתברכו בזרעך כל גויי הארץ

עיין בתנחומא דברים x - t וולפי שם אין ענין לכאן לכאן ענין לכאן פירוש איז ברים אחורה לישראל כדי שיזכו בה לכל האומות בתנחומא אין ענין לכאן. See Chapter C iv where we discuss in greater depth the idea that the existence of the world was dependent on someone accepting this responsibility.

 3 שני לחת שני יט: את הדברים האלה דבר ד' אל כל קהלכם בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על שני לחת אבנים ויתנם אלי:

דברים טי: ויתן ד' אלי את שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלקים ועליהם ככל הדברים אשר דבר ד' עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל:

דברים י ד: ויכתב על הלחת כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר דבר ד' אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם ד' אלי:

"¹חז"ל (סוף מכות) דייקו מזה ששני הדברות הראשונות כתוב אנכי ועל פני ומדבור השלישי והלאה כתוב אלוקיך וכו

⁵רמב"ן שמות כ ז: והנה לשון הכתוב הזה את שם ה' אלהיך, כאלו משה ידבר, וכן בכל הדברות אחרי כן, ובשנים הפסוקים הראשונים השם ידבר אנכי, אשר הוצאתיך, על פני, כי אנכי, לאוהבי ולשומרי מצותי ומפני זה אמרו רבותינו ז"ל (מכות כד) אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום, שהם עיקר הכל ור"א הקשה כי הכתוב אמר (לעיל פסוק א) וידבר אלקים את כל הדברים האלה, ומפורש מזה את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם (דברים ה יט), ושם כתוב עוד ויכתבם על שני לוחות אבנים, כי כאשר אמרם אל כל קהלכם כן כתבם על הלוחות: (דברי האבן עזרא)

ואני אפרש לך קבלת רבותינו - בודאי שכל עשרת הדברות שמעו כל ישראל מפי אלקים כפשוטו של כתוב, אבל בשני הדברות הראשונות היו שומעים הדבור ומבינים אותו ממנו כאשר יבין אותם משה, ועל כן ידבר עמהם כאשר ידבר האדון אל עבדו, כמו שהזכרתי ומכאן ואילך בשאר הדברות ישמעו קול הדבור ולא יבינו אותו, ויצטרך משה לתרגם להם כל דבור ודבור עד שיבינו אותו ממשה וכך הם מפרשים משה ידבר והאלקים יעננו בקול (לעיל יט יט) ועל כן היו בהם דברי ה' עם משה שיאמר להם כן והכונה היתה בזה כדי שיהיו כלם נביאים באמונת ה' ובאיסור ע"ז, כאשר פירשתי (שם ט), לפי שהם העיקר לכל התורה והמצות, כמו שאמר הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים (דברים די) אבל בשאר הדברות יקבלו מפי משה ביאורן עם שמיעתם קול הדברים, ובשאר המצות יאמינו במשה בכל:

יכן פשטות הדברים לפי רש"י בשם המכילתא, דרשות הר"ן, שו"ת רדב"ז (ח"ב ס' תתיז), החזקוני והמזרחי 6

לאדם אפשר הקב"ה בדבור הדברות הדברות האלה - מלמד האלה - מלמד האלה אפשר הדברות בדבור המכילתא): את כל הדברים האלה - מלמד שאמר הקב"ה עשרת הדברות בדבור החד מה שאי אפשר לאדם לומר כן

משך חכמה כ ג: בספרו המורה ח"ב (פרק לג) בביאור ארוך מוכרח מכל שיטות רבותינו בעלי התלמוד דישראל לא שמעו רק קול אלקים בלבד ולא פרטי הדברים

⁸ מהר"ל, תפארת ישראל, פ' לד: ולכך היו הדברות י' כי י' נחשב כמו דבור אחד כי היה אחד במספר קטון ובזה התורה היא אחד 9 פחד יצחק, שבועות לב

G-d then repeated the first two commandments, one after the other¹, in a form that they could understand; for these are the two fundamentals on which the all the other Mitzvos stand², and these the Jews did understand. Moshe Rabbeinu was commanded like everyone else – for this was not (just) a commandment to each individual Jew. It involved the collective community of nation - national acceptance of G-d's yoke³.

And so these two Commandments, and only these, are written in the first person addressing the second person – אנכי, אשר הוצאתיך, על פני, אשר הוצאתיך, על פני, אשר \cot^4 .

The whole experience was too intense for the Jewish people. Their Neshamos leapt out of their bodies, attracted towards the spiritual source of the experience⁵. G-d had to revive the nation who now asked that Moshe tell them the rest of the commandments⁶.

THE LUCHOS

The Ten Commandments were written on two tablets of stone – known simply as לוחות העדות - the tablets of testimony - testimony to the truth of Sinaitic Revelation.

 $^{ ext{-}}$ רש"י כ א: א"כ מה ת"ל עוד אנכי ולא יהיה לך שחזר ופירש על כל דבור ודבור בפני עצמו.

אר מציאות השית הרוחות אתום אתום במופה, דכל מה שיחיע במופה משפט הגב אוכל מה שיחננו בו שהי על שיחוד המקובל בעל עה"ק האריך בסתירת דבריו בחלק סתרי תורה פרק ל"ג יעו"ש], הרי מהרה סר מאתו קושיית הרמב"ן, כי דרכו נשגבה, וכבר אמרתי כי דברי רבינו בכל ספריו ביד במורה ופהמ"ש רוח אחת בהם, אולם מש"כ המגילת אסתר דילמא לא אמרו רק לא יהיה לך, מלבד דמוכח ממדרשות (ע' שה"ש רבה א-יג) דקאמר שבשני דברות ראשונים כו', עוד דעת רמב"ן ז"ל דמכתובים גופיה מוכח כן שמדבר בלשון מדבר על עצמו ולא תעבדם כי אנכי ה' אלקיך כו' משא"כ בדברות האחרונות [ועיין בדברי רמב"ן שהובא בספר עבוה"ק לר"מ בן גבאי שם] ודו"ק בכ"ז.

משך חכמה כ ג: בספרו המורה ח"ב (פרק לג) בביאור ארוך מוכרח מכל שיטות רבותינו בעלי התלמוד דישראל לא שמעו רק קול אלקים בלבד ולא פרטי הדברים, ופירש אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום, היינו מצד גבורת המופת, כי שני שרשים אלו מציאות השי"ת והיותו אחד אמנם יושגו במופת, וכל מה שיוודע במופת משפט הנביא וכל מה שידענו בו שוה עיי"ש [והרב המקובל בעל עה"ק האריך בסתירת דבריו בחלק סתרי תורה פרק ל"ג יעו"ש], הרי מהרה סר מאתו קושיית הרמב"ן, כי דרכו נשגבה, וכבר אמרתי כי דברי רבינו בכל ספריו ביד במורה ופהמ"ש רוח אחת בהם, אולם מש"כ המגילת אסתר דילמא לא אמרו

אור החיים כ א: כי הם שני שורשים לשתי כללות המצוות: מצוות עשה ומצוות לא תעשה. 'אנכי' היא עיקר ושורש כל מצוות עשה, 'לא יהיה לך, היא עיקר ושורש כל מצוות לא תעשה

 $^{^{3}}$ תפארת ישראל - פרק כא: ולפיכך באלו ב' דברות שהם לכלל ישראל ביחד היה במה שהם עם אחד והשם יתברך מלך עליהם ובכלל זה משה עם כל ישראל ומשה נכלל עמהם

אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה, ודבר זה בודאי ראוי שיהיה כך כי בדבור אנכי הוא שקבלו השם יתברך לאלוק... והנה דבר זה שהוא קבלת מלכותו עליהם אינו לכל יחיד ויחיד רק לכלל ישראל שאין השם יתברך מיחד שמו יתברך על יחיד לומר אנכי ה' אלקיך רק על כל האומה, ואי אפשר לומר באלו שתי מצות שהמצוה היא לכל יחיד ויחיד בעצמו, שאין השם יתברך מלך על יהם ובכלל זה שאין מלך בלא עם, ולפיכך באלו ב' דברות שהם לכלל ישראל ביחד היה במה שהם עם אחד והשם יתברך מלך עליהם ובכלל זה משה עם כל ישראל ומשה נכלל עמהם

⁴חז"ל (סוף מכות) דייקו מזה ששני הדברות הראשונות כתוב אנכי ועל פני ומדבור השלישי והלאה כתוב אלוקיך וכו⁴

ברוך במהר"ל (תפארת ישראל פ' לא) הסבר אחר לדבר: כי איך אפשר שיהיה ישראל מתחברים אל הדבור של הקדוש ברוך הוא כי במדרגת מציאות השם יתברך אין נמצא שום מציאות כלל

⁶דברים ה כב (ואתחנן): ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם יוספים אנחנו לשמע את קול ד' אלוקינו עוד ומתנו (כג) כי מי כל בשר אשר שמע קול אלוקים חיים מדבר מתוך האש כמנו ויחי. (כד) קרב אתה ושמע את אשר יאמר ד' אלוקינו אליך ושמענו ועשינו. (כה) וישמע ד' את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר ד' אלי שמעתי את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו

דברים ה ה : אנכי עמד בין ד' וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ד' כי יראתם מפני האש ולא עליתם בהר לאמר: שמות יט ט: ויאמר ד' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את יברי העם אל ד':

שמות יט יט: ויהי קול השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלקים יעננו בקול:

שמות כה טז: ונתת אל הארן את העדת אשר אתן אליך 7

But wait! There are two - one for the mind and one for the heart 1 (and hence the custom is to make them heart shaped, even though they were square 2). They, in turn were contained in an Ark of testimony which had two כרובים – cherubs – who looked into each other's faces. For the Ten Commandments were not meant to be some abstract set set of principles. They were supposed to be the core of a relationship – a relationship with G-d.

Hence, the tablets were called לוחות הברית, tablets of the covenant⁴. A covenant means a connection between two parties⁵, a connection of unique and exclusive depth. In the *Birkas HaTorah* we say in the morning we first say a blessing of אשר בהר בנו , which goes on the covenant of the Torah, and then ונתן לנו את תורתו, which refers to the giving of the Torah⁶. This covenant of the Torah was as important as the actual Torah that was given at Sinai. Concerning the latter, only the Ten Commandments of the Torah were given at Sinai as we explained. The rest of the Torah was given in the forty subsequent years of the Jews in the desert. But the Bris determined the fundamental relationship between the Jews and the Giver of the Torah forever more.

And, in fact, it is just this that explains why the Ten Commandments were given on two separate tablets. It is well known that the first five commands represent laws between man and G-d, whereas the second five represent laws between man and his fellow man⁷. (These last five can in turn be summed up as "Love your neighbor like yourself".) Both are essential to achieve spiritual completion. But, it is also true that the first five Commandments reflect the covenant from G-d's side, whereas the second five reflect the covenant from man's side. It was necessary to have both sides (i.e. two

מכתב מאליהו ח"ב דף 19 (זמן חרותינו): בחינת הלוחות היא גדר לבם "של ישראל שאליו צריך להחדיר את התורה, כאמור "כתבם על לוח לבך"

¹ רמ"א: לוחות הברית שבו כנגד שני איברים מיוחדים שבגוף האדם אשר בהם יקבל חכמת התורה והם המוח והלב ושני הכרובים רמז לנפש ולשכל

רב משה שפירא ² מרחר מאליהו ח"ר

[.] שמות כה (c) והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים: 3

לוחת הברית על שתי ידי ואפן וארד מן ההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי ידי וכן דברים טי ט, יא, טו, והארון נקרא ארון הברית (שמות כה: כב, כו: לג ועוד כמה מקומות).

⁵אור גדליהו יתרו עמוד 95: וענין ברית פירושו התקשרות, שבעת שנאמר לישראל עשרת הדברות נתקשרו אל השם יתברך

^{21 &#}x27;גר"א, בפירוש אבני אליהו על סידור אשי ישראל, עמ' 6

ר יוסף אלבו, ספר העקרים - מאמר שלישי פ' כו: ובאו החמשה מהם שהם כנגד השם שהוא האדון בלוח אחד והחמשה שהם כנגד האדם שהוא העבד בלוח אחד

⁸דרשת תורת ה' תמימה להרמב"ן ז"ל: לא תרצח ולא תנאף ולא תגנוב ולא תענה ולא תחמוד ולא תתאוה, השלמת כל מצוה שבין אדם לחברו, שהוא כלל ואהבת לרעך כמוך:

ספר העקרים, שם: להורות ששניהם הכרחיים בהגעת השלמות האנושי

מהר"ל, תפארת ישראל - פרק לה: עשרת הדברות הם חבור העלה והעלול, ולכך היו שני לוחות האחד כנגד העלה והשני כנגד העלול. אבל שאר דברי תורה אינם רק להשלמת האדם

ר יוסף אלבו, ספר העקרים - מאמר שלישי פ' כו: רצה השם יתברך להשמיע לישראל מפיו את עשרת הדברים כדי שיורו על הדברים הכוללים שיחוייב האדם בהם מצד הקשר הזה אשר בין ית' ובינו וזה אם מצד האדון המצוה ואם מצד עבד המצווה ולזה באו שני לוחות נבדלות להורות על ששני אלו הענינים נבדלים זה מזה

עוד כתב המהר"ל בתפארת ישראל שהדברות ביתרו הם מצד הנותן ואילו הדברות בואתחנן הם מצד המקבל

separate tablets) reflected because the Ten Commandments themselves (and not just what came before) had to reflect the covenant that was established between G-d and the Jewish people. Otherwise, it would not have been fitting to have one part of the Torah (the Ten Commandments) separated from the rest¹.

These two tablets of stone were carved and written by G-d² - more worthy of angels than of man, and this contributed to their being broken³. The Torah had to undergo a process of coming into this world in this aspect as well. The second tablets were written by Moshe Rabbeinu, a human endeavor⁴, and were therefore more compatible to the spiritual realities of this world. Hence the words כי טוב are said in reference to the second tablets but not the first⁵.

The לוחות were one of the things that were created בין השמשות, essentially after the 6 days of creation, and therefore, they were not a special creation but rather represented the סיום הבריאה – a completion of creation. All the בריאה, in a sense, is reconstituted in the לוחות.

WHY IS HONORING ONE'S PARENTS IN THE FIRST TABLET?

The one seeming exception to the layout of the commandments seems to be the Fifth Commandment, to honor one's parents⁷. Bechor Shor explains the logic of the mitzvah as follows: Even though I, your G-d, have told you that you should neither honor nor serve anyone except Me, you should nevertheless honor your parents⁸. You should never forget your debt of gratitude for all the kindness they have done for you, if only because they have given you life itself by bringing you into the world⁹. And, I, G-d, know that if you honor them for what they have done for you in the most selfless manner possible, you will also honor Me for doing all that is possible to allow you to get to the World to Come¹⁰. Hence honoring one's parents is a means to honoring G-d

¹מהר"ל, תפארת ישראל - פרק לה: והנה יש לבאר למה נתנה התורה בסיני בב' פנים עשרת הדברות מפי השם יתברך לישראל ושאר תורה נאמרה על ידי משה, ועוד יש לשאול כי עשרת הדברות שנכתבו בלוחות נראה דבר חסר שיהיה מקצת התורה שהם עשרת הדברים בלבד יהיו נכתבים בלוחות שדבר זה נראה דבר חסר ותורת ה' תמימה.

הלחת על הרוחת מעשה אלקים המה והמכתב מכתב אלקים הוא חרות על הלחת: 2

³מהר"ל, תפארת ישראל פרק לה: לגודל מעלת הלוחות הראשונות נשתברו, וזה מפני כי לא היה ראוי לעולם הזה דבר שהוא מעשה אלקים, וזה כי כאשר נתנה תורה לישראל לא היו ישראל במדרגת בני אדם רק במדרגת המלאכים.

⁴ שמות לד א: ויאמר ידוד אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת:

לפי המציאות שהיו דבר שהוא הזה ודבר לפי מדריגת לפי משה משה משה האיו שהיו השניות שהיו דבר שהוא לפי המציאות לפי מהר"ל, שם: ולכך דוקא בלוחות השניות שהיו מעשה משה והוא ראוי לפי מדריגת עולם הזה ודבר שהוא ראוי לפי המציאות נאמר בהן כי טוב

¹³⁹⁻¹⁴⁵ עיין רב צדוק הכהן, רסיסי לילה 6

⁷רמב"ן, דרוש תורה תמימה: [צוה ד'] כבוד לבורא שני שהמציאך והם האב והאם, ואומר בזה למען יאריכון ימיך, מפני שהיא מצוה בתחתונים וצריכה שכר, כי המצוה בבורא אמונה היא אינו צריך טעם להאמין האמת

אביך ואמך אביך ואמן: עבד את אביד ותעבוד לך שלא אי"פ שאמרתי אמן: אנ"פ אביך את אביך את מבד: "ככור שור: 8

⁹בכור שור: ולא תשכח כל גמוליו כי הם הביאוך לעולם, וגמלוך (כל טוב) עד שנעשתה גדולת ועליך מצטערים, וכל טרחם אינו רק לד.

הזה לעולם המכב אותם עשיתי לך להביאך לעולם הזה כי תכבד אותי על כל החסד אשר עשיתי לך להביאך לעולם הזה ולעולם הבא.

and is therefore included in the first tablet. According to this explanation, the words ממען יאריכו ימיך may well refer to the length of days that come as a result of honoring G-d, sensitized through honoring one's parents (see note 1 .)

THE DIFFERENCE BETWEEN THE TWO SETS OF FIVE

Rav S.R. Hirsch points out that the first five Commandments start with man's thoughts and move to his actions² (from believing in G-d to keeping the Sabbath and honoring one's parents), whereas the second five move in the opposite direction, from man's actions to his thoughts (from not killing, committing adultery and stealing to not envying one's neighbor's property):

"This expresses the important idea: All religion and so-called 'honoring G-d in spirit' is worthless if the thought, the idea of G-d [does not express itself in actions]. ... And on the other hand all social virtue is worthless and crumbles at the first test, as long as it only aims at ... outward correctness, ... but refuses inner loyalty ... that only G-d sees and G-d judges."

"The demand for the recognition of G-d begins with a demand for the mind (אנכי, לא יהיה לך), but it is not satisfied with the mere spirit; it demands the expression of this spirit in letter, in control of word (לא תשא), of activities (זכור) and of the family (כבד). The social laws begin with the demand for letter, for control of deeds and words (לא תרצח, תנאף, תגנוב, לא תענה), but are not satisfied with letter only, but demand control of spirit and feeling (לא תחמוד)."

אברבנל, רב ש.ר. הירש, משך חכמה ו

¹ Other commentators explain that the parents of each generation are the guardians of the Mesorah, entrusted to hand this over to the next generation

² בובר דומה ברמב"ן, דרוש תורה תמימה: והאדם צריך להאמין האמת במחשבתו להודיע בדבור ולאמת אותו בגופו, ר"ל במעשיו, ולפיכך אמרו רבותינו ז"ל ששבת ועבודה זרה שקולים כנגד כל המצוות